Maltese Literature Group Inc.
Grupp Letteratura Maltija Ink.
Incorporation No. A8686H
Kull korrispondenza għandha tintbagħat lis-Segretarju f'dan l-indirizz:
MLG, 477 Royal Parade, Parkville, Victoria 3052

FOLJU T'AĦBARIJIET
Numru 214 :: MARZU 2014

Editur: Paul Vella
paul.vella44@gmail.com

IL-LAQGĦA TAL-MEMBRI LI TMISS

Il-laqgħa li tmiss, bħas-soltu, se tkun l-aħħar Ġimgħa tax-xahar, jiġifieri nhar il-Ġimgħa, **28 ta' Marzu, 2014,** fiċ-Ċentru Malti ta' Parkville, fis-7.30 pm. Il-membri kollha mistiedna li jġibu xi xogħol biex jinqara f'din il-lejla. Jekk jogħġobkom ippruvaw li tkunu hemm fil-ħin. Nixtiequ naraw aktar membri jattendu għal dawn il-laqgħat, għalhekk ħajru lill-membri tal-familja u lil ħbiebkom biex jiġu u jsiru membri tal-Grupp tagħna.

NISTIDNUK GĦALL-*BARBECUE*

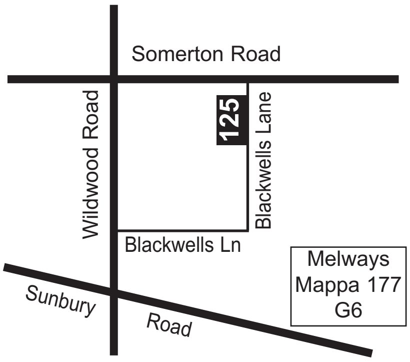

Qed nippjanaw li l-*barbecue* se jinżamm fit-tieni Ħadd ta' Marzu, jiġifieri l-Ħadd, 9 ta' Marzu. Bħas-soltu niltaqgħu għand Frank u Draga Bonett, fuq il-propjeta` tagħhom, **125 Blackwells Lane, Bulla**. Bħalma jagħmlu kull sena, Frank u Draga jkunu tant ġentili li jilqgħuna għandhom biex inqattgħu nofstanhar flimkien. Nispera li l-membri kollha jiġu biex ikollna numru sabiħ. Niltaqgħu għal xi l-11.30 am. Ikollna *barbecue* fejn il-Grupp jieħu ħsieb ta' kollox: laħam, salads, inbid, xorb minerali, te u kafe`, eċċ. Ejjew u ħudu pjaċir. Naturalment, ġibu magħkom platti, tazzi, eċċ u xi qari. Hu importanti li dawk li fi ħsiebhom jiġu, iċemplu lil **Salvina Vella** fuq **9460-4404 jew *Mobile* 0409 961 928.** Dawk li jużaw l-*internet* ikunu jistgħu jibagħtu *email* lil Salvina Vella fuq **paul.vella44@gmail.com** biex ikunu jistgħu jsiru l-preparamenti għall-ikel. Għal dawk li forsi din se tkun l-ewwel darba li jiġu għand Frank u Draga, qiegħed nipproduċi mappa biex forsi tkun ta' għajnuna għalikom biex issibu l-post aktar malajr. Nixtieq nieħu din l-opportunita` biex għal darb'oħra nirringrazzja lil Frank u lil Draga li ta' kull sena jilqgħuna għandhom. Napprezzaw ħafna.

"BUSHFIRE SUMMER" — *Ktieb ġdid minn Lou Drofenik*

Prof. Lou Drofenik, membru tal-Grupp Letteratura Maltija tal-Victoria, ippubblikat ħafna kotba (bl-Ingliż). Dan hu l-aħħar xogħol tagħha. Miktub fuq in-nirien kbar ta' *Black Saturday* fil-Victoria, dan huwa rumanz ta' kuraġġ, telfa u ir-realizazzjoni li xi minn daqqiet il-mirakli jistgħhu iseħħu. *Bushfire Summer* jieħu lill-qarrej f'sajf li qatt ħadd ma jista' jinsieh. Dan huwa rumanz li jiċċelebra l-ħajja ta' dawk l-individwi li jgħixu 'il bogħod mill-ibliet kbar Awstraljani, il-ġenerożita` u l-eroiżmu tagħhom fl-eqqel żminijiet.

F'dan ir-rumanz għandna żewġ karattri Maltin li ntbagħtu l-Awstralja fil-ħamsinijiet bħala *Child Migrants*, fuq skema tal-Gvern ta' dak iż-żmien.

Hija interessat ruħha f'din l-iskema wara li rat id-dokumentarju mill-BBC *The Leaving of Liverpool*, u saret taf li tlett mija u għaxart itfal Maltin kienu involuti f'din l-iskema. Dawn it-tfal marru fil-Western Australia. Min dak iż-żmien bdiet riċerka fejn qrat kull ma setgħet, u semgħet stejjer fuq dawn it-tfal kemm fl-Awstralja kemm ukoll f'Malta. Prof. Drofenik kienet inqabdet fin-nirien tal-2009 u tiddedika *Bushfire Summer* lil binha Peter li kien magħha. Ir-ritratt fil-paġna ta' quddiem huwa ta' parti mis-siġra tal-metall li kienet inizzjattiva li ħadmu fiha ħaddieda minn madwar id-dinja. Din hija tifkira ta' dawk li tilfu ħajjithom fis-7 ta' Frar 2009, tal-pumpieri u tal-kommunitajiet li ġew affettwati min nirien.
Bushfire Summer jista' jinkiseb mingħand Lou Drofenik fuq loudrof@hotmail.com jew **0437 374 730**

NIFIRĦU LILL-MEMBRU TAGĦNA, MANWEL CASSAR

Għan-nom tal-Kumitat u l-membri kollha tal-Grupp Letteratura Maltija nixtieq nifraħ lill-membru tagħna Manwel Cassar li għadni kemm sirt naf li r-ricerka li ghamel sthaqqet li jinghata l-grad ta' Master of Arts mil-Victoria University. Il-konferiment jingħatalu f'ċerimonja aktar 'il quddiem. L-isem tat-teżi tiegħu, li hi twila 166 faccata A4, jisimha *Mixed Hues on the Palette: Reflections of the Diasporic Artist Painting Across Two Landscapes.* Prosit, Manwel!

IMUT IL-BARUNI KELINU VELLA HABER

Nhar it-Tlieta, 28 ta' Jannar 2014, tħabbret il-mewt tal-Baruni Kelinu Vella Haber. Il-quddiesa tal-funeral saret fil-Knisja Parrokkjali tal-Gżira nhar il-Ħamis, 30 ta' Jannar, fit-8.30 ta' filgħodu. Kelinu Vella Haber li twieled fl-1 ta' Ottubru tal-1913 kien wieħed mill-pilastri tal-Ilsien Malti u li ħadem qatigħ biex dan ilsienna jakkwista l-livell li jixraqlu. Dan għamlu fi żminijiet diffiċli. Kelinu ħalliena imma x-xogħol li għamel f'ġieħ il-Malti u l-letteratura Maltija ma jintesa qatt. Kull min hu interessat fil-ħajja u fix-xogħol ta' dan il-bniedem jista' jara l-ktieb ta' Paul P. Borg, Kelinu Vella Haber - Ħidmietu u l-Moviment tal-Malti (Mizzi Design and Graphic Service, 2003).

Il-Baruni Kelinu Vella Haber ftit xhur ilu.

IL-LAQGĦA TA' JANNAR

Fil-laqgħa tal-Grupp Letteratura Maltija tal-Victoria, nhar il-Ġimgħa, 31 ta' Jannar, fiċ-Ċentru Malti ta' Parkville, madwar 20 membru attendew, u qraw xi materjal minn tagħhom jew ta' kittieba oħra. Joe Camilleri qralna l-kitba tiegħu, "Ċensa tikteb liz-zijiet f'Malta"; Dr Victor Sammut qralna xogħol ta' Publius Bugeja, "Kulħadd għandu salib" u "Ipokrita`" kif ukoll "Meta" ta' Jimmy Buhagiar; filwaqt li Manwel Cassar qara poeżiji ta' Andrew Sciberras "Moħħ" u "Mater Dolorosa", żewġ poeżiji ta' Ġorġ Borġ "Bħal tifel", "Ċrieki" u "Fil-Kappella", u tnejn minn tiegħu "Ħin għalija" u "Parabbola". Michael Xuereb qara' poeżija ta' Mary Meilak "Ġejja x-xita" u l-poeżija "Omm" tal-Poeta Nazzjonali Malti, Dun Karm Psaila. Qabel dawk preżenti ħadu kikkra te jew kafe` u xi biċċa kejk, ħadu ritratt għall-okkażjoni. Fir-ritratt jidhru fuq wara mix-xellug għal-lemin: Joe Lofaro, Charles Attard, Alfred Xuereb, Rosemary Attard, Rose Lofaro, Michael Xuereb, Salvina Vella, Manwel Cassar, Marie Louise Anastasi u Ray Anastasi. Fuq quddiem, mix-xellug għal-lemin: Fr Emmanuel Adami, mssp, Joe Camilleri, Frank Bonett, Joe Bonett, Josephine Cassar, Bernadette Cassar. Mhux fir-ritratt, Paul Vella (wara l-*camera*), Maria u Armando Catania u Dr Victor Sammut li kellhom jitilqu kmieni. Fr Dom De Giorgio bagħat apoloġija.

Għal aktar informazzjoni dwar il-Grupp jew biex issiru membri, iktbu lil Rosemary Attard, Segretarja, fuq rosemaryattard1@gmail.com u dawk li jixtiequ jirċievu kopja tal-Folju kull xahar permezz ta' *email*, għandhom jiktbu lil Paul Vella fuq paul.vella44@gmail.com

State Government Victoria
Department of Premier and Cabinet
OFFICE OF MULTICULTURAL AFFAIRS AND CITIZENSHIP

Proudly supported by the Office of Multicultural Affairs and Citizenship

BOV

BANK OF VALLETTA p.l.c.

Uffiċċju Rappreżentattiv:

16 Watt Street, Sunshine 3020

Telephone: 9311-3222

LEJLA PAWLINA

L-Akkademja Kulturali Pawlina, flimkien ma' grupp ta' atturi u attriċi ewlenin, ingħaqdu flimkien f'okkażjoni unika biex jagħtu *recital* ta' poeżiji mnebbħin mill-miġja ta' San Pawl f'Malta. Mario Micallef, Karmen Azzopardi, Godwin Scerri , u Nathalie Micallef ippreżentaw serata li fiha ddekalaw b'mod originali poeżiji ta' Dun Karm, kif ukoll il-versi tal-oratorju 'Pawlu ta' Malta' ta' Oliver Friggieri. Is-serata inkludiet intervalli mużikali minn Vince Fabri u d-duo 'Greenfields'. Din il-'Lejla Pawlina' saret fil-kolleġġjata ta' San Pawl, Valletta, nhar is-Sibt, l-1 ta' Frar 2014, fit-8.00pm. Id-dħul kien b'xejn u l-pubbliku kien mistieden li jattendi għal din il-lejla memorabbli. Id-direzzjoni tas-serata kienet f'idejn l-attur magħruf Mario Micallef, li qabel għamel dan il-kumment dwar din il-'Lejla Pawlina': 'Jien konvint li se tkun serata li tagħti pjaċir u ħafna emozzjoni lil kull min se jattendi, speċjalment lil dawk Pawlini. Se tkun serata li żgur se nidħlu fl-atmosfera tal-festa għażiża ta' San Pawl. Se noħolqu ambjent u nippreżentaw *recital* ta' testi f'okkażjoni li rari ssir f'pajjiżna. Ħdimna flimkien biex nipprovdu serata memorabbli f'kull aspett.'

<u>Nirringrazzja lil Patrick Sammut għall-permess biex nuża dan li ġej, meħud minn "IL-PONT"</u>

POETESSA MALTIJA REBBIEĦA TA' KONKORS INTERNAZZJONALI

Jane Micallef rebħet it-32 edizzjoni tal-Concorso Internazionale Città di Quarrata 2013. Dan il-konkors tal-poeżija kien fih żewġ taqsimiet, waħda għal residenti Taljani b'diversi sezzjonijiet, u premju speċjali għal poeti barranin. Micallef rebħet din l-aħħar taqsima bil-poeżija Mediterraneo 2011. Il-premjazzjoni saret fl-20 t'Ottubru, f'Villa La Magia (post storiku) fi Quarrata, qrib Firenze. Micallef attendiet għall-premjazzjoni, u ntlaqgħet tajjeb ferm. Il-poetessa Maltija rebħet is-somma ta' 350 euro u hamper bi prodotti lokali. Il-ġurija kienet magħmula minn persuni distinti mill-Università ta' Firenze. Ħadu sehem mat-800 poeżija.

KONSULTAZZJONI PUBBLIKA DWAR IL-PREMJU NAZZJONALI TAL-KTIEB

Nhar is-6 ta' Jannar 2014, il-Kunsill Nazzjonali tal-Ktieb organizza Konsultazzjoni Pubblika dwar il-Premju Nazzjonali tal-Ktieb li għaliha ġew mistiedna l-Awturi/Edituri, Pubblikaturi u membri tal-Ġurija li ħadu sehem fil-Konkors Premju Nazzjonali tal-Ktieb. Ġiet diskussa wkoll is-sistema tal-Public Lending Rights (PLR) li l-Kunsill Nazzjonali tal-Ktieb se jibda jaħdem fuqha din is-sena, flimkien mal-Malta Libraries. L-"event" seħħ fis-Sala Castille tal-Grand Hotel Excelsior, fil-Furjana. Intant il-pubbliku għadu ma jafx sal-ġurnata preżenti liema kienu l-kategoriji miftuħin, il-kotba/awturi/edituri/pubblikaturi li ħadu sehem fl-edizzjoni tal-Premju Nazzjonali tal-Ktieb 2013. L-ebda tagħrif uffiċjali anki dwar ir-rebbieħa ta' kull kategorija. Is-sit www.ktieb.org.mt għadu magħluq.

STEDINA MILL-AKKADEMJA TAL-MALTI

L-Akkademja tal-Malti stiednet lill-interessati biex jibagħtu poeżiji qosra marbutin ma' okkażjonijiet speċjali - bħalma huma Jum San Valentinu, Jum l-Omm, Jum il-Missier, l-Għid, u l-Ġimgħa l-Kbira - u li jappellaw għal numru kbir ta' qarrejja, biex jidhru fil-paġna tagħha tal-Facebook. Min ma jiktibx poeżiji ġie mitlub jissuġġerixxi poeżiji ta' ħaddieħor.

LEJLA DWAR POETI MEDJEVALI MALTIN

Inizzjattiva oħra tal-Akkademja tal-Malti kienet dik li seħħet fit-23 ta' Jannar 2014, fil-Moskea, Kordin, f'Raħal Ġdid. Il-kelliem kien il-Prof. Martin Zammit li għamel taħdita bl-isem ta' "Il-Versi Għarbin tal-Poeti Medjevali Maltin: Ħarsa mill-Ġdid".

LEJLA F'ĠIEĦ KARMENU VASSALLO

L-Akkademja tal-Malti tellgħet ukoll Lejla Kommemorattiva f'ġieħ il-poeta Karmenu Vassallo flimkien mal-Uffiċċju tal-Prim Ministru. Dan seħħ nhar il-Ħamis filgħaxija, 30 ta' Jannar, fis-Sala tal-Ambaxxaturi fil-Berġa ta' Kastilja.

STEDINA BIEX JINTBAGĦAT MATERJAL GĦAL PAĠNA LETTERARJA

Mill-25 ta' Jannar Omar Seguna beda jieħu ħsieb il-Paġna Letterarja ta' l-orizzont. Kull min jixtieq jibgħat kontribuzzjonijiet jista' jikteb fl-indirizz elettroniku pagnaletterarja@gmail.com. Minn hawn nifirħu lil Omar Seguna.

ITTRI LI NIRĊIEVU...

Grazzi ħafna u qed nerġa' nieħu gost napprezza naqra fuq ħutna l-Maltin fl-Awstralja li għadhom iħobbu lil Malta u l-Malti.
Prosit. F'għaqda ta' talb insellimlek.
Fi Kristu Sidi,
Patri Crispin Tabone, OFM Cap

Għażiż Paul, Grazzi mill-qalb li bqajt iżżommni aġġornat ma' ħutna l-Maltin tal-Awstralja.
Kulmeta nirċievi l-Folju, nerġa' niftakar fiż-żmien li għamilt magħkom, l-aktar fi NSW meta kont assistent editur tal-"Maltese Herald" - grazzi għal Lino Vella li bqajna nżommu kuntatt.
Nieħu pjaċir naqra, fuq kollox il-ħidma tagħkom fejn tidħol il-letteratura. Ma nafx għandekx il-kotba tiegħi (2) tal-poeżija u l-ieħor "Il-Festi Tagħna" - pubblikazzjoni PIN fil-kullana kulturali. Jekk le, nara kif nibgħatlek kopja tal-aħħar ktieb tiegħi tal-poeżija "Janus Miljard" - għax l-oħrajn huma "out of print".
Ma nsib ebda problema jekk tippubblika dawn il-kelmtejn fil-Folju - jew parti minnhom.
Tislijiet u mill-ġdid GRAZZI....u kompli b'dil-ħidma!
Charles Coleiro

Għażiż Paul, Niżżikħajr tal-Folju tal-Grupp Letteratura Maltija tal-Victoria għax-xahar ta' Frar 2014. Nixtieq nuri fehmti dwar il-poeżiji. Hemm livell letterarju għoli, ħsibijiet ta' kwalita', sentimenti patrijottiċi koerenti u kontemporanjeta' ħielsa. Dan apparti l-avviżi importanti u l-aħbarijiet interessanti li dan il-Folju jħaddan.

Mario Griscti.

L-ISPAGA TAL-QAWS

L-ispaga
tal-qaws
titriegħed
bil-kbir
mal-ħeġġa
tal-vleġġa
li toħroġ
u ttir.

L-ispaga
tistira
għal ftit,
tistenna
t-tregħida
mill-ġdid.

Ġorġ Borg *(Ċrieki fl-Għadira, Poeżiji)*

IL-MUNTANJA

Ta' kull sena s-silġ jinħall
minn mal-muntanja
u fuq wiċċha l-grif taż-żmien
jerġa' jidher bħalma kien.

Meta l-festa kollha bjuda
tkun għaddiet
in-natura twaqqa' l-maskra
li tkun bniet.

Ġorġ Borg *(Ċrieki fl-Għadira, Poeżiji)*

Learn Maltese

for fun,pleasure or work!

Join us and embrace our beautiful culture and language.

Classes open to both adults and children.

Please contact
0406 215 990
to find out more!

or send us an email
learnmaltesevic@gmail.com

Saħħa!

QUDDIEM WARDA

Ħosbien bilqiegħda, waħdi, bik quddiemi
warda kellimni, ħadd mhu qed jismagħna,
għidli min kien li ġiebek taħt għajnejja
u għażlek minn oħrajn, kbira u ħamrana.

Qiegħed narak tixxabbat hemm max-xifer
ta' vażett ċkejken illi tielgħa tielgħa
ġejja tistadli 'l fommi biex tisraqli
l-ewwel imħabba b'sengħa ta' ħalliela.

B'tiegħek imbexxaq, b'qatra nida fuqu
wasalt għal fuqu, tinża u tarmi riħa
għaxqa bla temma, donnok trid tnessini
ix-xewk li żammejt moħbi taħt il-fwieħa.

U b'riħtek iddaħħalni f'nagħsa ħelwa
li tgħib malajr; jekk trid, ingħid għalija
we'għdni li l-frugħa u l-frisk li għandek issa
ma jtiru qatt u jibqgħu jgħixu fija.

Ftit jiem se jgħaddu w għad, ja warda nerġa'
ħdejk għal darb'oħra, llum narak tissaqqa
bil-frisk ta' demmek, dakinhar għad nilmħek
bla gost u fwieħa, trab... ġisem imwaqqa'.

Charles Coleiro *(Janus Miljard, Poeżiji)*

ĦARSA MINN GĦAJN IL-LABRA

Dak l'għandi nagħmel irrid nagħmlu issa,
għax il-lum żgur u jisbaħx għada, ma nafx.
Hekk kien għallem u hekk kien Kristu wissa;
Tħobb 'l Alla l-ewwel u ħliefu ma tagħrafx.

Imbagħad lill-proxxmu tħobb bħalek innifsek,
b'ruħek, b'ġismek, b'moħħok u b'qalbek kollha.
Mingħajr ma tħalli 'l ħadd jipprova jirfsek,
iżżomm paċenzja w tagħder bla tinkorla.

Diffiċli tħobb l-aktar lil min jobogħdok
jew tagħmel ġid lil min deni jagħmillek.
Il-għira, l-flus, l-unuri, xejn ma jgħoddlok,
l-abbuż, id-droga, x-xorb taħrab jaqbillek.

Trid tofsoq minn ġo fik, lilek innifsek
teqred ksieħ imħabbtek u l-Ġuda f'bewsek.

Nazzarenu Zerafa
Brisbane